

POLE POSITION
TOUCH THE FUTURE

FERGON
NO 1 IN TREKKING SYSTEMS

Moje Leki postřih
Hornická služba České republiky

- ✓ BEZPEČNOSTNÍ POUTKO
- ✓ VELKÁ OPĚRNÁ PLOCHA
- ✓ DUTÁ OPĚRNÁ PLOCHA
- ✓ VNĚJŠÍ TVAR BEZ HRAN

LEKI
www.leki.cz

OUTDOOROVÝ ČASOPIS S UNIKÁTNÍ DISTRIBUCÍ – ROZDÁVÁN ZDARMA VE 430 OUTDOOROVÝCH CENTRECH KOMPLETNÍHO DOBRODRUHA NAJDETE ROVNĚŽ NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH WWW.CASOPISDOBRODRUH.CZ

4 2010 DOBRODRUH

2010
Ročník XIV.

ZDARMA

DVOUMĚSÍČNÍK PRO AKTIVITY V PŘÍRODĚ

DO UGANDY ZA GORILAMI

Setkání s divokými horskými gorilami tváří v tvář je jedním z nejúžasnějších zážitků s divokými zvířaty v Africe. Bez mříží, zdí a ohrad je člověk pouze pokorným hostem v jejich domovině. Žádné předchozí informace či filmy vás zcela nepřipraví na okamžik, kdy potkáte v divočině gorilí tlupu.

Přibližný počet horských goril (Gorilla gorilla beringei) se udává okolo 700 jedinců, všichni soustředěni na relativně malém horském pohoří Virunga, rozděleném mezi tři státy – Ugandu, Rwandu a Demokratickou republiku Kongo. Je to kriticky ohrožený druh, protože vztahy mezi lidmi a gorilami nebývaly bratrské – gorily byly pokládány za agresivní a nepřátelské a filmy typu King Kong pověst jen přizhivovaly. Až v posledním století bylo zjištěno, že jsou mírumilovní vegetariáni. První Evropan, který horské gorily v roce 1902 spatřil, byl Oscar von Beringe, jenž na svazích hory Sabiny zastřelil dva kusy a nový „poddruh“ byl tak nazván podle něj. Sílění goril se stalo populárním způsobem trávení volného času. Teprve roku 1925 belgická vláda vytvořila

Strážce parku

v současné DR Kongo první chráněnou oblast, národní park Albert (v současné době NP des Virungas). Horským gorilám se začal věnovat George Schaller a v jeho práci pokračovala Dian Fossey. Její příběh se stal námětem pro film „Gorily v mlze“. Bohužel, její nekompromisní postoj proti pytláčení pravděpodobně vedl i k její násilné smrti v roce 1985.

➔ Pokračování na str. 8 a 9

Stoupali jsme po příkré horské stezce Kysuckých Beskyd z Ošedánice na Velkou Raču. Horké květnové slunce nám kreslilo na zádech pod pětadvacetikilogramovými batohy žíznivé mapy. Na vlhká čela se nám každou chvíli přilepil proletující brouček – lýkožrout smrkový, neboť na slovenské pohoří právě udeřila kůrovcová kalamita. Na horských svazích o ní svědčila rozsáhlá hnědá pole neúprosně schnoucích smrků. Chata pod Velkou Račou byla sice zavřená, ale lesní dělníci již vše připravovali na letní sezónu. Ujistili nás, že vlků a medvědů tu žije dost. Na důkaz nás zavedli k poničenému dřevníku, který prý jeden „maco“ pravidelně navštěvuje.

VLČÍ HRANICE NA KYSUCI

Na holém úbočí se nám otevřel úchvatný výhled: obklopovalo nás území Chráněné krajinné oblasti Kysuce, které se rozkládá na 65 462 hektarech a je domovem unikátních druhů rostlin i živočichů. Na vrcholu Velké Rači (1236 m n. m.) si mí malamuti ustlali v hebké trávě. Následovali jsme jejich příkladu a kochali se nádhernými panoramaty i nomádkskému procesí fotografických mra-

čen. Z kapsy vesty jsem vytáhl deníček a znovu si pročítal řádky, které jsem si opsal z publikace Karpaty na přelomu milénia (2002): „Karpatské hory, které pokrývají 209 256 km², se táhnou přes sedm evropských zemí a jsou životně důležitou tepnou pro šíření rostlin a živočichů po celé Evropě. Největší pozornost poutají jako poslední oblast Evropy, mimo území Ruska, v němž přežívají životaschopné

populace největších evropských savců. Karpaty jsou domovem velkých šelem a dodnes v nich žije kolem 8000 medvědů, 4000 vlků, 3000 rysů a velký počet divokých koček. V Evropě, kde více než 40% savců hrozí vyhynutí, má populace karpatských šelem nesmírnou hodnotu.“

Větrný podvečer nás zastihl na vrcholu Kýkuly (1087 m n. m.). Pamětliví prastaré pravdy Indiánů kmene Krí:

„Odvaha se rodí v plném břiše, a ne ve statečném srdci“, jsme neotáleli s večerí – psi ani svou. Naznak v rozepnutém spacáku jsem s obavami naslouchal bouřlivému větru a vzdáleným burácejícím hromům. Oči jsem ponořil do temného jeviště nebe se světelnou produkcí hvězd (v nichž, jak tvrdí anglický romanopisec William Horwood, jsou vyznačeny stezky všech generací vlků) a v duchu přemítal:

poslední beskydský vlk byl na Moravě zastřelen roku 1914 v okolí Hřavý. Na svá někdejší loviště se vici vrátili až po dlouhých osmdesáti letech – v roce 1994. (Vlci se v Česku kromě Beskyd občas sporadicky objevují i na Šumavě. Nelze však prozatím hovořit o populaci, jde pouze o opakovaně pozorované osamělé exempláře. Ale i na ty pytláci střelí!) ➔ Pokračování na str. 2, 3 a 4

VLČÍ HRANICE NA KYSUCI

koliv se pytlákům dostanou na mušku. A to se píše jednadvaceté století...

POMEZÍ

Když jsme se po mnoha desítkách kilometrů divočinou vynořili v Čierne, smyli jsme pot v ledové Čierňanke a zamířili proti toku meandrujícího potoka Markova, naleziš jme v jednom kouzelném zákoutí nádherné místo pro bivak. Státní hranice s Českem byla na dohled...

Jestě před úsvitem jsme byli znovu na cestě. Pod vousy jsem si notoval zbojnickou písničku: „Na Kysuci pána není/ čo by ma dal do vezení/ Ani pán, ani kňaz/ čo by ma dal na reťaz...“ Vlci hranice neznají; pošetilý lidský výmysl neuznávají. Proto jsme – pokradmu jako vlci – překročili státní hranici mezi Púlgurňem a Markovem a ocitli se v Chráněné krajinné oblasti Beskydy, která je svou výměrou 1160 kilometrů čtverečních současně největší chráněnou oblastí České republiky. Za chvíli jsme si – na Studniční chatě za svěžího deštěku – už pochutnávali na báječných brynzových haluškách.

Civilizace byla na dosah: ztratili jsme výšku vstupem do Mostů u Jablunkova a na rušné komunikaci zavzpomínali na smutný konec mladého medvěda. 31. května 1996 se zde medvěd

► Pokračování ze str. 1

Vlci na Moravu migrovali (a migrují) právě ze slovenských Kysuc. Proč tomu tak je? Patrně kvůli zvyšujícím se počtům šelem na Slovensku, jejichž vhodná lovecká teritoria jsou naplněna. Vlci (stejně jako medvědi a rysové) hledají nová území, která nabízejí vhodnou kořist: kopytníky – jelena, srnce a divoká prasata. Svou roli sehraávají na Slovensku legální i nelegální lov – při zabíjení vlčího alfa páru se smečka zpravidla rozpadá, dochází k utvoření dalších mladých pá-

rů, které si musí zajistit nové teritorium. Dalším důvodem je i neustálá fragmentace evropské krajiny, poněvadž jí stále více protkává hustá síť dopravních komunikací, v některých oblastech pro zvěř těžko překonatelných (nebo nepřekonatelných). Na druhé straně však v horách stále klesá hustota zalidnění i pracovních aktivit (kromě turistického ruchu) a šelmy tak získávají více prostoru i potřebného klidu.

Na Slovensku je vlk druhem zvěře se stanovenou dobou lovu od 1. listopadu

do 15. ledna. Zároveň je však zařazen mezi velmi ohrožené druhy živočichů se stanovenou základní společenskou hodnotou 30 000 slovenských korun. Naštěstí ochranná „diplomacie“ slavní alespoň dílčí úspěch – vlk je celoročně chráněn na území Chráněné krajinné oblasti Kysuce (odkud vlci migrují na Moravu) a v Národním parku Slovenský kras (odkud vlci přecházejí do Maďarska). V České republice vlky chrání (alespoň na papíře) několik zákonů a vyhlášek: v oblasti myslivosti je

to zákon č. 449/2001 Sb., prováděcí vyhláška Mze ČR č. 245/2002 Sb., vlk patří mezi chráněnou zvěř, kterou nelze lovit. Vlka chrání i ochrana přírody zákonem č. 114/1992 Sb., prováděcí vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., vlk je zařazen mezi zvláště chráněné a kriticky ohrožené druhy.

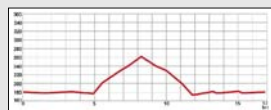
Mimo oficiální sdělení vám však praktikové (kteří si jistě nebudou přát být jmenováni) na obou stranách hranic shodně potvrdí, že vlci jsou navzdory zákonům a vyhláškám loveni vždy, kdy-

Na kole po Praze

Opět Vám přinášíme několik tipů na aktivní trávení volného času v Praze. Nyní jsou aktivity zaměřeny primárně na cyklistiku. Trasy jsou voleny tak, aby byly maximálně bezpečné a jsou vhodné zejména na rodinné výlety. Více tras a lokalit můžete najít na www.praha-sportovni.cz.

PODĚL VLTAVY A DRAHANSKÉHO POTOKA aneb přívoz mezi vltavskými břehy...

Během výletu využijeme dvou romantických vltavských přívozů na severním okraji Prahy, které nám umožní navštívit oba vltavské břehy a vytvořit tak z našeho putování nezapomenutelný zážitek.

Výlet zahájíme na parkovišti u zoologické zahrady. Ta byla založena v roce 1931, dnes patří k nejnavštěvovanějším atrakcím v ČR a je řazena na mezi 10 nejlepších ZOO na světě. Na jejím místě byla původně obora patřící k sousednímu Trojskému zámku, který nechal v barokním stylu postavit v letech 1679–85 hrabě Václav Vojtěch ze Šternberka. Zámek dal nové jméno i původní osadě Openc, patří k němu terasovitá zahrada italského typu a stěpnice s vinicí. Nedaleko odtud se nachází i Botanická zahrada s jedinečným skleníkem Fata Morgana.

My se vydáme po pravém břehu Vltavy po proudu cyklotrasou A2, ta se začne stáčet k severu. Po pravé straně není možné přehlednout areál ZOO s výhledy po jednotlivá zvířata. U ulice V Podhoří projedeme kolem prvního přívozu, jehož službu využijeme při zpáteční cestě. Pokračujeme stále po pravém břehu řeky, byz minime vpravo restauraci s možností občerstvení. Před námi se objevila skaliska přírodní rezervace Podhoří (skalní stěny společenstva), pod kterými po chvíli i projedeme. U útoku pro opuštěná zvířata se zásadně mění povrch stezky, asfalt přechází v kocičii hlavy původní vltavské příbřežní cesty (říční navigace). Je zde rovněž i druhý z přívozů, kterého také na zpáteční cestě využijeme. Cesta není sice pro jízdu na kole nepohodlnější, ale je možné při stranách nalézt přece jen méně hrobovité povrch, nebo využít souběžné polní cesty. Takto mineme další výrazná skaliska přírodní památky Zámky, která je stejně jako přírodní rezervace Podhoří významnou archeologickou památkou osídlenou již v mladší době kamenné. Za přírodní památkou Zámky opustíme vltavské údolí a zahneleme vpravo do údolí Drahanského potoka.

Pokračujeme lesní pěšinou stále proti proudu, cestu nám na několika místech zpestří snadno zdolatelné brody. Mineme chatovou osadu a dostaneme se k Drahanskému mlýnu postavenému ve stylu venkovského baroka, jenž dnes slouží k obytným účelům. Po chvíli dojedeme k místu se starými vrábmi, kde je tušit zaniklý rybník, původně napájející zmiňovaný mlýn. U vodárenské nádrže se cesta mění v asfaltovou a stoupá

Metropole v pohybu

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

GA
GA
GA
GA

G
G
G
G

Praha sportovní

PODĚL BOTIČE aneb kolem meandrů...

Výlet nás provede velice různorodým prostředím. Sidišlé a vilové čtvrti vystřídá stará venkovská zástavba a příroda okoli říčky Botiče. Putování zahájíme u koupaliště na březích Vodní nádrže Hostivař, která, společně s přílehlým lesoparkem, tvoří významnou rekreační oblast hlavního města. Přehrada byla dokončena v roce 1962, aby zadržela vodu říčky Botiče.

Ke koupališti není problém se dostat od stanice metra Háje ulicemi stejnojmenného sidišlé. U koupaliště, v ulici K Jezeru, uhneleme doprava na cyklotrasu A226, po které dorazíme k Výstavní ulici, po 400m zahneleme opět vlevo do Euklidovy ulice. Při průjezdu touto ulicí si třeba dbát zvýšené pozornosti, neboť se pohybujeme v běžném silničním provozu.

Za mostkem přes Botič zatočíme opět vlevo do ulice U Břehu, kterou se dostaneme ke břehu Hostivařské přehrady. Velice příjemná asfaltová cesta (cyklotrasa A23), která kopíruje břeh jezera, nás přivede k sypané 16m vysoké a 110m dlouhé hrázi. Po jejím sládnutí pokračujeme dále, teď již po pravém břehu Botiče, který zde vytvořil velice pěkné meandrovité koryto. Bujná příbřežní vegetace chráněná jako přírodní

památk Meandr Botiče, se táhne až do Záběhlic. Břehové porosty jsou útočištěm mnoha chráněných rostlin a živočichů. V ulici U Břehu mineme postupně dvě restaurace s možností občerstvení, u druhé je i dětské hřiště. Přírodní prostředí se s blízkostí zástavby pomalu mění, aby pak ulice vyústila v nově Hostivař. Zde je opět možnost příjemného občerstvení v restauraci, u které zahneleme vlevo do ulice Hostivařské, ta nás přivede zpět k Botiči. Tady musíme dbát zvýšené pozornosti při křížení ulice K Horkám.

Po mostě přejdeme na levý břeh říčky a úzkou uličkou hned u břehu pokračujeme dále na území původní staré Hostivaře osídlené již od 8. stol. Na Kozinově náměstí si můžeme chvíli odpočinout a rozhlédnout se. Ve stráni nad říčkou je možné spatřit, kromě zachovaných venkovských stavení, i kostel sv. Jana Křtitele. Za zmlínku určitě stojí i nedaleký Toulcův dvůr, ekologické centrum hlavního města Prahy. Jsou zde pořádány různé akce a programy pro celou rodinu.

Z Kozinova náměstí pokračujeme dále při levém břehu Botiče nejdříve pěšinou, pak asfaltovou silnicí a poté opět pěšinou až k můstku přes říčku, po které přejdeme na pravý břeh. Tam jsme se dostali do Záběhlic. Praveho břehu se držíme dalších asi 500m. Ulicí a pěšinou se dostáváme k dalšímu mostku, po němž přejdeme zpět na levý břeh. Po pěšině a ulici Za Potokem přijdeme k záběhlickému zámku, který stojí na místě původní tvrze. V druhé polovině

19. stol. byl novorenesančně přestavěn, je však nepřístupný.

Hned za zámkem zahneleme vlevo do ulice U Záběhlického zámku, která přechází do ulice Ke Špořilovu. Tady zatočíme vpravo na cestu vedoucí kolem velkého sportovního areálu, která nás dovede až ke břehu Hamerského rybníka. Ten v současné době prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Podél pravého břehu rybníka se dostaneme ke kostelu Nebanževští Panny Marie z první poloviny 12. stol. V blízké restauraci je možné si chvíli odpočinout.

Zpět budeme pokračovat nejdříve stejnou cestou kolem záběhlického zámku až k místu, kde cyklotrasa A23 opouští břehy Botiče a stoupá vzhůru k ulici Doupská. Právě cyklotrasa A23 využijeme a vydáme se po ní, zdlouhá stoupání a pokračujeme vlevo ulicí Doupskou, kde mineme již dříve zmiňovaný Toulcův dvůr. Ulice se později stáčí prudce vpravo. První části zákruty využijeme, abychom vjeli přímo do ulice K Jezeru, po které podjedeme frekventovanou ulici K Horkám. V úseku ulic Doupská a K Jezeru je nutné zvýšit pozornost vzhledem k běžné silniční dopravě.

Za podjedeme pokračujeme přímo, nyní již nefrekventovanou silnicí, stále po cyklotrasě A23. Vystoupáme přílehlým lesoparkem, abychom záhy spatřili opět vodu Hostivařské přehrady, k jejímuž koupališti, a tedy našemu výchozímu bodu, sjedeme.

o hmotnosti 130 kg (na Slovensku staří medvědi samci dosahují až 360 kg) střetl s projíždějícím kamionem a – pochopitelně na místě zahynul.

BESKYDY

Ztracenou výšku jsme opět muse-li pracně získat prudkým stoupáním na Velký Polom (1067 m n.m.). Polom

dělal svému jménu čest – hřeben byl zatarasen vývraty. Ty však ztrpčovaly život pouze nám: právě hraniční hřeben mezi Velkým Polmem, Bílým Křížem a Bumbalkou je znám častým výskytem vlčí smečky, pro něž padlé kmeny nejsou žádnou překážkou. Striktní rozdělování vlčí populace – na slovenskou a moravskou je – alespoň podle mého názoru

Večerní bivak

– pošetilosti: rozloha vlčího teritoria je obrovská a může zasahovat do lokalit na obou stranách státní hranice.

Uvelebil jsem se na staletém vývratu za velkým Polmem. Když jsem se zaklonil, hlava mi dosahovala na Slovensko, zatímco nohy spočívaly v Česku. Ve výši nade mnou přeletoval krkavec. A zatímco jsem oči nechal popásat mezi línými oblaky, maně jsem vzpomínal na poslední slova Balady o křížovém králi, která „karpatský milenec“ Jaromír Tomeček světil své knize Hora hoří: „Letenky na sousední hvězdu se do sud nevydávají. Ba ne, útěkem by se nic nespravilo, tady nevyhraje ten, kdo uteče. Náš domov je zde, hic Rhodus, hic salta! Zde se přičiň, človče, je v tvé moci, aby se ten labyrint světa stal rájem srdce.“

Romantickou pralesovitou krajinou jsme mířili na Muřinkový vrch. Při stoupaní kamenitým terénem jsem dole pod

sebou zahlédl tmavou siluetu velkého letičiho ptáka: kohout tetřeva hlušce! Stavby tetřevů v Beskydech prudce poklesly – v současnosti žijí mikropopulace těchto vzácných a impozantních ptáků jen v okolí Trojačky a Velkého Polomu. Naštěstí se rýsuje spolupráce s polskými ochranáři na vypouštění v zajetí odchovaných tetřevů zpět do volné přírody.

Na Muřinkovém vrchu nás očekávala kamenná kaple z roku 1910 a pramen vody: ideální místo pro bivak. Za soumraku jsme zkoumali okolí: z Muřinkového vrchu vede rozsocha přes Úplaz na vrcholovou polanu proslulého pralesa Mionší. „Po rozsoše sbíhají vlci do pralesa,“ napsal mně v dopise terénní zoolog a výtvarník Ludvík Kunc.

HYSTERIE

Po roce 1995, kdy si vlci začali vybírat desátek na ovčích stádech, se

strhla v českých médiích „protivlčí hysterie“ – bulvární tisk získal vítané téma a všechny televize měly co točit. Často jsem přemýšlel o příčinách poprasku, který vlci způsobili v hlavách místních lidí, v televizních zpravodajstvích i v tisku. Vysvětlení se nabízel mnoho. Tu pravou příčinu asi nejlépe pojmenoval historik Yellowstonekého národního parku Norman Bishop: „Jde o kontrolu veřejných pozemků, o změnu. Lidé se hluboce obávají změny a ztráty kontroly. Protože vlci si chodí, kam chtějí, a dělájí si, co chtějí, reprezentují chaos nebo ztrátu řádu – našeho řádu, aby bylo rozuměno. My chaos kolem sebe nemáme rádi.“ Po osmdesátileté absenci šelem v Beskydech stáda ovčí nestrážili vhodní psi ani elektrické ohradníky. Stáda se pásala bez dozoru a často se ani na noc nezavírala do salaší. Při lovu hospodářských zvířat vlci neuploutají

➔ *Dokončení na str. 4*

Panenska-paddles

Nová firma se starou tradicí „Panenska-paddles“ se specializuje na výrobu vysoce kvalitních prepregových pádel s rovnými i zahnutými prepregovými žerďemi pro divokou vodu, rafting, vodní slalom, freestyle i seekayaking.

Dále vyrábí raftové pumpy, vodácké helmy a osvědčená výborná karbonová pádla.

Najdete nás na www.panenska-paddles.cz

e-mail: info@panenska-paddles.cz, telefon: 603 964776, 731 502 771

Spoločnosť **PONDY K, s.r.o.**, se sídlím v Třebíči je tradiční český výrobce a distributor ponožek působící na našem trhu 20 let. Do portfolia její činnosti patří i poradenství, vývoj a návrhy funkčních termo ponožek. Sezónní období a účel použití pro různé profese nebo sportovní aktivity vyžadují ponožky odlišných parametrů, materiálů a úpletů.

Pondy K, s.r.o. se historicky podílela na vývoji prvních českých vzorů funkčních sportovních a termo outdoorových ponožek. Výsledky vývoje a konstrukce technicky složitých úpletů najdete v řadě ponožkových kolekcí českých značkových firem. **PONDY K, s.r.o.** vyvozovala ve spolupráci s VÚP Brno pro českou armádu ponožky vzor 2000 – první české vojenské funkční ponožky. Dlouholeté zkušenosti z vývoje a testování pro vás přenesáme a rozvíjíme v ponožkách **PONDY K** řady KS a Dr. Hunter.

Značkové sportovní a outdoorové ponožky KS jsou vyráběny z materiálů proěřených v praxi, podložených zkouškami a certifikáty. Ponožky jsou dlouhodobě testovány. Vyznačují se výjimečnými vlastnostmi při odvodu vlhkosti od chodidla, výbornou kvalitou a elasticitou úpletu. Vzory jsou rozděleny dle sportovních a freetime aktivit i sezónnosti.

Dr. Hunter je profesně i sezónně ojedinelá kolekce ponožek pro myslivce, lovce, rybáře a milovníky přírody. Multivrstvý systém pleteniny THERMOFIBRE udržuje nohu v tepelném komfortu, a to při jakékoliv fyzické zátěži.

Ponožky řady KS a Dr. Hunter patří ke špičkovým výrobkům nejen funkčnosti, ale i provedením. **PONDY K, s.r.o.**, zajišťuje ochranu a nezaměnitelnost těchto značkových ponožek speciální ražbou firemní pletácké kvality na jejich obaly. Chodte v ponožkách s garancí kvality.

Pondy K rovněž uvádí na český trh ponožky značky Heat Holders. Ty byly 2 roky vyvíjeny a následně certifikovány renomovaným britským testovacím úřadem a ohodnoceny stupněm „TOG RATING“ 2,34. Test byl proveden podle britského standardu BS 4745. Standardní THERMO ponožky mají stupeň hodnocení „TOG RATING“ okolo 1,5, klasické oblekové ponožky mají stupeň 0,40. Jedinou konstrukcí úpletu a následně zúšlechťením řadí thermoponožky HEAT

HOLDERS mezi výjimečné výrobky. Ponožky HEAT HOLDERS nepatří do skupiny trekových ponožek pro delší horské túry. Používají je myslivci, rybáři, profese pracující v terénu, strážníci služba i lidé trpící špatným prokrvením končetin a následně chladem. Zkrátka jsou předurčeny jako termoizolační ochrana proti prochladnutí při omezeném pohybu pro teploty pod stupněm mrazu.

Ponožky **PONDY K**, řady KS, Dr. Hunter a Heat Holders najdete v nabídce našeho denně aktualizovaného e-shopu www.kupsiponožky.cz. Zaregistrujte se a najdete si svoji ponožku.

www.kupsiponožky.cz

PONDY K, s.r.o., Řípevská 1038, 674 01 Třebíč
tel: +420 568 850 901, fax: +420 568 850 595
mob: +420 777 650 531, e-mail: pondy@kupsiponožky.cz

Veletrh SPORT Life letos již o měsíc dříve

Tradiční a mezi sportovní veřejností stále více oblíbený veletrh SPORT Life změnil svůj termín. Jeho 9. ročník proběhne v areálu brněnského výstaviště již na začátku října, a to od 7. do 10. října 2010.

www.sport-life.cz

Stějně jako v loňském roce najdou outdoorové a zimní sporty své místo v obou křídlech nepřehlédnutelného pavilonu A. V pavilonu A2 se bude prezentovat část zúčastněných firem s nabídkou vybavení pro outdoorové aktivity. Prostory pavilonu doplní osvědčená a velmi oblíbená aktivita, jakými jsou kmenové lezení, lanovka či další lanové aktivity. Nebude chybět ani rozsáhlá výstava stanů.

Prezentace zimních sportů a druhá část outdoorové zaměřených firem bude umístěna v hale A1. Základem prezentace vybavení pro zimní sporty bude expozice lyží a ochranných přileb, která nabídne velmi širokou paletu modelů pro nadcházející sezonu. Všichni zájemci a milovníci lyžování se mohou zúčastnit loni velmi hojně navštívené aukce lyží, v rámci které lze získat nejnovější modely lyží za zvýhodněné ceny. Dějištěm aukce bude prostor podla, který bude hostit velmi zajímavé osobnosti ze světa horolezectví, sportovního lezení či jiných adrenalinových sportů.

Své místo bude mít outdoor a turistika také v rámci filmových a cestovatelských festivalů KOLEM SVĚTA a CYKLOCESTOVÁNÍ. První zmíněný proběhne o víkendu v sálech Kongresového centra, CYKLOCESTOVÁNÍ proběhne tradičně v sále MORAVA (pavilon A). Souběžně s veletrhem SPORT Life se budou jako každý rok konat ve stejném termínu veletrh Bike Brno a výstava Boat Brno a Caravaning Brno.

Nadále zůstává návštěvníkům možnost získat zvýhodněné vstupné. Návštěvník se v případě zájmu může před samotnou návštěvou veletrhu zaregistrovat na internetových stránkách veletrhu a získat tak zlevněnou vstupenku za 60 Kč. Jedinou podmínkou je mít k dispozici funkční e-mailovou adresu. Tam bude zaslán registrované osobě poukaz na zlevněnou vstupenku ve formátu PDF.

DŮLEŽITÉ INFORMACE VE ZKRATCE...

Termín veletrhu: 7.–10. října 2010, Brno – Výstaviště
Otevírací doba: Čtvrtek–Sobota: 9.00–18.00 hod.
Neděle: 9.00–16.00 hod.
Vstupné: Základní: 100 Kč
Zlevněné: 60 Kč

Pro více detailních informací sledujte průběžně internetové stránky www.sport-life.cz

➤ *Dokončení ze str. 2 a 3*

princip selekce (jako u své přirozené kořisti), nýbrž se snaží rozehnat stádo a hnát kořist na odlehlé místo, kde ji usmrtí a zkonzumují. Poněvadž domácí zvířata se (podle vlků) nechovají přirozeně, může dojít u nestráženého dobytka i k nadměrnému zabíjení. Tak byly vlky

uloveny postupně ovce u Bílé, ve Starých Hamrech (obyvatelé sepsali petici, v níž požadovali povolení k odstřelu vlků – našťastí marně) a na dalších místech. Za úlovy vlků se často skrývaly i úlovy pytláckých psů (například v Horní Lomné přešel autobus dvě psovité šelmy; jejich těla byla odeslána k pitvě do Zem-

VLČÍ HRANICE NA KYSUCI

ského muzea v Brně a RNDr. Miroslav Šebela, CSc., jednoznačně konstatoval, že se jedná o německé ovčáky značné hmotnosti). „Protivlčí hysterie“ však pokračovala – nejmenovaný chovatel ovcí z Moravskoslezských Beskyd dokonce protiprávně vypsal odměnu 50 000 Kč za likvidaci vlků. Je tedy existence vlčí smečky pro chovatele ovcí hrozbou? Skutečnost ukázala, že nikoliv: lidé se poučili a svoje stádečka lépe hlídají – s vlky se do beskydských hor a na pastviny vrátili i psi, přibýly elektrické ohradníky... Především je však nutno si uvědomit, že počet ovcí v Beskydech dramaticky poklesl: po roce 1989 se totiž stal chov ovcí prodělečným. Ovce chovají téměř výlučně malochovatelé. Podle zákona č. 115/2000 Sb. hradí škody způsobené vlkem na životě nebo zdraví fyzických osob a na hospodářském zvířectvu (resp. vymezených domestikovaných zvířatech včetně psů sloužících ke hlídání těchto zvířat) český stát prostřednictvím krajských úřadů.

ČERNÁ OSTRAVICE

Dalšího dne jsme si užívali nádhernou hříbenovku na Malý Polom. Nenápadné tabulky upozorňovaly, že tu pravidelně patrolují Vlčí hlídky (z hnutí Duha a sdružení Beskydčan), které aktivně pomáhají chránit velké šelmy – rysy, medvědy a vlky. S pohledem upřeným na Lysou horu jsme sestoupili na Bílý Kříž. Značená stezka nás zavedla k romantickému kamenitému toku Černé Ostravice, lemovanému žlutými ostrůvky blatouchů. Okolí říčky je zbrzděno divokými stržemi, které jsou proslulými lovišti vlků. „V Údolí Černé Ostravice nalézáme nejvíce pobytových znaků vlčí smečky, ale i tam je nejvíce ilegálně likvidovali „vkobijci“ z vesnice Bílá,“ napsal mi Ludvík Kunc.

Náhle mi malamuti vzrušeně zavětřili a neodbytně nás vlekli do ústí jedné ze strží: jen malý kousek od asfaltové silničky jsme na zeleném pažitě objevili kobereček jelení srsti – neklamně známky úspěšné vlčí zimní kořisti.

Chladivý vánek odnášel na svých křídlech okvětní pyl, který na průzračných

tůních Černé Ostravice maloval něžné abstraktní obrázky.

VLČÍ BUDOUCNOST

Po bivaku za vesnicí Bílou u říčky Smradlavy (vtéká do ní sirovodíkový pramen – odtud její „potupné“ jméno) jsme vyrazili směrem na Salajku. Za hájovnou jsme vstoupili do stejnojmenné přírodní rezervace, kterou vlci často při svých loveckých potulkách navštěvují. Liduprázdná děstivá cesta nás vedla přes Bumbalku a Třeštit na nejvyšší vrchol Vsetinských vrchů – Vysokou (1024 m n.m.). A potom přes věhlasný Soláň a Vsačkou Tanečnici (912 m n.m.) k Rožnovu pod Radhoštěm. Z husté mlhy před námi se – jako mávnutím kouzelného proutku – vynořily siluety ovcí a koz střežených siluetou pastýře se špičatou kápi z přelozheno pytle. Kráčeli jsme prastarou horskou krajinou, do níž odněpaměti nedílně patřili lesy, pastviny, jeleni, ptáci, lidé se svými stády, medvědi, rysové, vlci... Nezbyvalo než doufat, že tomu tak bude i nadále. Vlci mají přirozené kořisti v Moravskoslezských Beskydech i v sousední Kysuci dost a dost. Legislativa velké šelmy chrání. V čem tedy tkví hlavní příčiny jejich ohrožení? Neopochybně v odmítavém až nenávisném postoji široké veřejnosti a v nelegálním odstřelu. Vlky chrání především jejich nedůvěřivost, ostražitost, inteligence a dokonalé smysly... Určitým hypotetickým nebezpečím může být i jejich genetická izolovanost a fragmentace jejich biotopu.

John Murray ve své antologii *Out Among the Wolves*, *Contemporary Writing on the Wolf*, píše: „Lidstvo vlka potřebuje. Vidíme ve vlkovi tv hodnoty a rysy, bez kterých sami jako druh zahyneme. Lidská bytost bez rodiny, bez kořenů, bez práce, lidská bytost bez smyslu domova, místa a společenství je jako vlk bez jeho smečky, jeho domovského teritoria, jeho smyslu sounáležitosti, účelu a jistoty. Člověk se stává odcizeným, vystrašeným, oportunistickým, nemorálním a především osamělým. Společnost – ba co hůř, svět – sestáva-

jící z takových lidí, ztrácí svůj střed, svůj odkaz, a je docela možné, že rozhodla o svém pádu. Vlk... nám připomíná to, na co nesmíme zapomenout: že naše počátky jsou tam venku, v chladné větrné krajině času a že i navzdory všem pozlátku a pastem civilizace stále zůstáváme neodmyslitelnou součástí přírody.“

Do Rožnova jsme sestupovali již za tmy. Světla města se mísila s miliardami hvězd a přivlehl-li člověk oči – splývala v jedno. Za zády se nám ozvala sova. Vzduch voněl horami, lesem a naději: snad zvíťazí rozum a srdce a Slováci i Češi svou divočinu a šelmy,

kteří do ní nedílně patří, uchrání před tmářstvím a sobectvím. Zaklonil jsem hlavu – oblohou se táhla světlá cesta Mléčné dráhy a já si vybavil slova Williama Horwooda z jeho Času vlků: „A pak uslyšel, jak se starý vlk směje smíchem vyplněných mladických snů a objevených nadějí. Uslyšel, jak tlapa zavádila o uvolněný kámen, a ten zvuk zazněl jako sprška světelných jisker, která jako by utvořila její stezku ke hvězdám...“

JAROSLAV MONTE KVASNICA
Foto: Filip Chludil

Do Veselí nad Lužnicí se sjíždějí rekreační i vrcholoví sportovci

Již podesáté se o poslední srpnové neděli uskutečnily na veselské pískovně vytrvalostní plavecké závody Veselská hodinovka. V počátcích se závodu účastnili pouze rekreační plavci, letos podruhé je součástí České po-

hára dálkových plavců (disciplíny 1, 3, 5 a 10 km). Závod na 1 km pro příchozí byl zachován.

Oblíbená orientační akce pro cyklisty Krčínův labyrint v kraji rybníků

se koná již po 24. předposlední zářijové sobotu. Na startu obdrží účastníci seznam rybníků s kódy, kterými jsou jednotlivé rybníky na hrázích označeny. Trasu od 10 do 125 km si každý volí sám. Jízda bývá stejně okouzlující jako názvy některých rybníků: Naděje, Rod, Překvapil, Měkký, Strakatý, Láska, Skutek, Víra, Dobrá vůle a další. O pohostinnosti Třeboňského svěřčí řada občerstvovacích míst na trase.

Závěrečnou sportovní akcí letošní sezony je 8. ročník Vodáckého triatlonu

EPPI. Triatlon se koná u příležitosti Dne epilepsie. Je českou variantou kalifornského triatlonu EPPPIE'S GREAT RACE. Tato sportovní akce je specifická tím, že k tradičnímu běhu a jízdě na kole se místo plavání přidává po Veselské pískovně a že štafetové kategorie umožňují účast nejen jednotlivci, ale i týmů různého věku a fyzické zdatnosti. Stejně jako v minulých letech je snahou organizátorů ukázat, že takové sportovní aktivity se mohou bez rozdílu účastnit všichni, tedy i dospělí a děti s epilepsií. Kromě samotného

závodu proběhne na místě i Mistrovství ČR zdravotníků ve vodáckém triatlonu a závod určený nejmenším dětem ve věku od tří do osmi let. Přihlásit se může každý na webových stránkách www.vodackytriatlon.cz.

Vodácký triatlon EPPI

Vodácký triatlon EPPI pro nejmenší

Na vaši účast se za pořadatele těší Infocentrum Veselí nad Lužnicí
Náměstí T. G. Masaryka 25, 391 81 Veselí n. L., tel. 381 548 180
Více informací na www.veseli.cz

ZÁŠKRTNĚTE SI V KALENDAŘI

18. 9. Krčínův labyrint

25. 9. Vodácký triatlon EPPI

Veselské pískovny

Komfortní energie pro Vás

Fandíme úspěšným!

Pražská energetika, a. s.
Na Hroudě 1492/4, 100 05 Praha 10
Zákaznická linka PRE: 267 055 555
pre@pre.cz • www.pre.cz

PRE

DOBRODRUH 7

DOBRODRUH

DOBRODRUH

DOBRODRUH

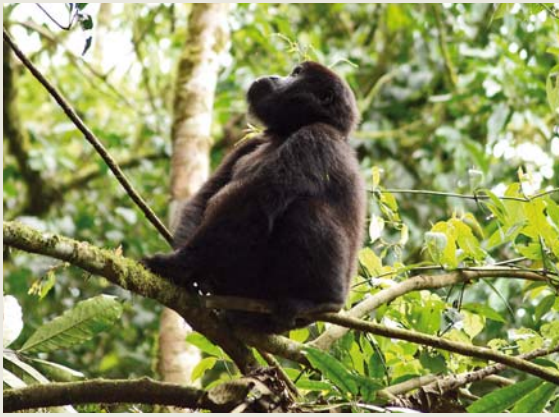
DOBRODRUH

DOBRODRUH

DOBRODRUH

ZA GORILAMI

► Cestou necestou se škrábeme do prudkých hřebenů a zase kloužeme dolů, hustá vegetace naštěší nepropouští palčící tropické slunce. Najednou zůstáváme stát a čekáme, průvodce dostal vysíláčku pokyn k pauze od stopařů, protože sledovali falešnou stopu. V tropickém horku pralesa vynikají různé hmyzí zvuky a čekání se prodlužuje. Musíme se vrátit stejným směrem a vyrazíme úplně jinam. Ze stromů někdy spadnou štipaví mravenci a kdo nemá dlouhé rukávy a nohavice, musí trpět. K polední najednou zastavujeme, povinně se musíme napít a batohy odevzdáváme nosičům, protože se konečně blíží „šetkáři“. Musíme mít sebou jen fotoaparát. Slyšíme slabé praskání

Podhůří pohůří Virunga

větviček a najednou se zhoupla větev a blízko nás se objevila gorila. Znechvalání jsme se ocitli uprostřed krmící se tlupy, která nás vůbec nevnímá. Mladíci zručně šplhají a šikovně si ulamují bambusové stvolky, které otlupejí a my s ní. Gorily chodí po zemi po všech čtyřech, přitom prsty horních končetin, které jsou delší a silnější, ohýbají. Někdy se stane, že se o nás nevědomky otírou, jsme jim hrozněnější než vzduch. Někdě z nás omylem nevypnul blesk a samec zpozorněl. „No

flash“, nefotit, důrazně šeptají zamračením průvodci a my raději pomalu ustupujeme. Prstem nám ukazují jednotlivá zvířata a říkájí, jak jsou stará a jak se jmenují.

Fotografické podmínky jsou těžké, prudké slunce vykresluje na zemi zářivě bílé skvrny jako kontrast černému šeru pod listím. Pohybující se gorily jsou pokryty hrou světla a stínu, je snad i lepší se nesnažit o dobrý záběr, ale spíše si vychutnávat sílu okamžiku a objevovat rysy společné oběma druhům. Stopaři gorilí tlupy znají už více než čtyři roky, postupně za nimi chodili bez turistů, až si gorily zhruba po dvou letech zvykly na kratší lidskou přítomnost. Stopaři umějí napodobit hrdelními zvuky výkřiky vydávané gorilami a v případě hrozícího konfliktu

tak mohou zvířata částečně uklidnit. Hodina uplynula a musíme jít zpět do civilizace. V odpoledních hodinách přicházíme do naší vesnice a ptáme se ostatních dvou skupin, jaké to bylo s „jejich“ gorilami. My jediní jsme měli dnes štěstí, protože jedna gorilí tlupa celou hodinu ležela a spala a druhou se zase nepodařilo vystopovat...

Hluboký zážitek v nitru Afriky, i když zkomercializovaný a svázaný regulami a financemi... posledních pár stovek šťastných goril na kousičku horského pohůří ze všech stran obkrouženým stále se rozšiřujícími se zemědělskými plochami. I když je částka za jejich návštěvu stále vyšší a jejich ochrana stále pracovavější, je přesto jejich budoucnost nejistá.

LIDMILA PULDOVÁ

NOVÁ TECHNOLOGIE ÚPRAVY POLNÍCH CEST

Stávající síť polních cest zabezpečuje dopravní obsluhu venkova. Polní cesty jsou zařazovány mezi klasické pozemní komunikace, jako cesty účelové. Jejich hustota a kvalita je však různá. Kultivovaný rozvoj a výstavbu polních cest doložili již v šedesátých letech 19. století, při prvním dobrovolném zcelování. Za socialismu to bylo podle potřeb tehdejších uživatelů a po roce 1989 jako součást společných zařízení v rámci prováděných KPÚ.

K obnově sítě polních cest lze přistupovat z různých hledisek. Buď budovat co nejvíce cest nových, což je finančně nákladné, nebo stávající komunikace různou formou modernizovat či rekonstruovat, což je levnější. Chceme informovat o nových technologických možnostech recyklace kompletních konstrukčních vrstev vozovek na bázi hydraulických pojiv, které byly doposud neproveditelné a nemyslitelné.

Pro hydraulická pojiva jako je cement apod. je přítomnost humózních látek v plnivech a vodě hlavní překážkou jejich zdárného procesu hydratace a tuhnutí a v kamenivech pro výrobu cementového betonu se proto prokazuje jeho nulový obsah. Hlinité písky a šterkopisky mohou být použity pouze pro výrobu malt. Tato skutečnost byla také doposud limitující pro pokusy o recyklaci konstrukčních vrstev vozovek za použití cementového tmelu a umožňovala pouze použití vzdušného vápna jako pojiva pro zlepšování zemin a stabilizace. Při opravách a rekonstrukcích tak muselo být vždy veškeré kamenivo odvezeno na skládky a jiné šterkové nebo šterkopiskové materiály s vhodným složením byly použity do betonu. To se projevvalo růstem ekonomických nákladů a zvyšováním nepřímých vedlejších negativních ekologických dopadů.

Nový pracovní postup za použití Gloritu a unikátní vysocetvonné technologické linky výkonu obě tyto překážky odstraňuje a umožňuje plně nasazení kapacit k rekonstrukci, modernizaci a obnově polních cest. Zlepšování a stabilizace půdních materiálů a podkladních vrstev vápnem či cementem je postup známý a využívaný již po řadu let. Nezbytným předpokladem jeho uplatnění je, že zpevňovaná zemina nesmí obsahovat žádné organické ani jílovité složky.

Tyto obtíže by částečně mohly vyřešit zavedení nové technologie společnosti Lesopol pro stabilizaci podkladních vrstev vozovek i jejich krmín. Informace získané v této oblasti lze shrnout do následujících poznatků:

- zeminu na staveništi lze efektivně stabilizovat i tehdy, když z důvodu vysokého podílu organických složek je klasická cementová stabilizace nemožná,
- zemina ošetřená Gloritem se stává odolnou proti účinkům mrazu, nezávisle na obsahu jemných frakciových složek,
- zemina ošetřená Gloritem je podmíněně vodopropustná v závislosti na propustnosti podloží a může se proto na propustném podloží plošně vsakovat.

Vzhledem k tomu, že tento technologický postup umožňuje navracet zpět již použité materiály z konstrukčních vrstev vozovky a zemního tělesa, jedná se tedy o recyklaci. Jeden z možných způsobů využití tedy spočívá ve strojním rozrušení stávajících vrstev vozovky do hloubky cca 0,20 m, jejím rozmělněním na zrna od 0 do 30 mm a vytvoření nového klenutého přičného profilu vozovky. Nezbytným, pro dany způsob obnovy polních a lesních cest, je použití zmíněného přípravku Gloritu, který se svým přičiněním rozhodující měrou podílí na zvýšení kvality recyklovaného profilu vozovky. Tento nový systém je již 15 let zkoušen a používán ve Francii, Německu a Švýcarsku.

Vodní roztok Gloritu smíchaný se zeminou nahrazuje (na principu ionizace) volné ionty Ca, což je dáno tím, že obsahuje značné množství různých anorganických prvků s obsahem kovů. Aktivované organické substance tak již nejsou schopny zabránit hydrogeničné reakci cementu. Tento proces podporuje schopnost tuhnutí cementu a zvětšuje se hustota i objem zemních částic. Povrch zemních částic je běžně hydrofobický, tzn. je pokryt vrstvičkou vody a organických substancí, které brání přilnutí cementu. Při aplikaci Gloritu se tato inhibující vrstva ionizací odbourává.

Zemina ošetřená Gloritem získává během krátké doby vysokou pevnost a tvoří umělý zeolit tj. horninu třídy rozptílnosti 6. až 7. Bezprostředně po ztuhnutí je ošetřená zemina odolná proti vodě a imunní proti teplotním, vzdušným a vlhkostním změnám a výkvům, stejně tak jakýmkoliv povětrostním vlivům. Podobně je snížena i četnost výskytu mrazových zdvihů na 20 % a citlivost vůči působení mrazu výrazně omezena.

Zajímavé hodnoty vykazuje i hodnota propustnosti povrchu, která se dle analýz pohybuje ve stejných hodnotách jakou vykazuje písčité zeminy.

Ing. Petr Málek, Ph.D., Ing. Ivo Celjak, CSc.

Společnost Lesopol svoji prezentaci na Internetu <http://www.lesopol.cz/homepage>, předkládá poměrně široký technologický pracovní záber doložený certifikáty od TZÚS Praha a Certifikačního orgánu systému managementu DQS s.r.o., Kralupy nad Vltavou. Další kontrolní prověrku popisovaného technologického postupu a zařízení provedlo Středisko výzkumu a laboratoří ZBA engineering, s.r.o., nezávisle na výše uvedeném, ve dvou rozdílných zkouškách.

SLUŽBY ZÁŽITKOVÉ DESTINACE „Srdce jesenického podhůří“ V HOTELOVÉM CENTRU – Václav u Bruntálu a Dolní Moravice

V rámci kulturního, kongresového a sportovního centra Avalanche je nabízeno nejen komfortní ubytování v komplexu hotelových budov, penzionů a apartmánů, ale také ekologické a cenově nenáročné pobyty v dřevostavbách bungalovů pro školní a dětské aktivity, dětské domovy, zdravotně postižené osoby a důchodce. V rámci tří profesionálních hřišť (tenis, volejbal, košíková a jiné sportovní hry) nabízí areál své prostory pro sportovní oddíly a turnaje. Do souhrnu poskytnutých služeb patří například i vlastní aquasvět, rozsáhlý komplex dětských atrakcí, vinné hospodářství, atd. Pýchou areálu je nově vybudovaný Ski

areál se čtyřsadačkovou lanovkou a délkou tratě cca 1000 m, návštěvníci často oceňují půjčovnu kol a lyží. Zprostředkovává vám komplex nabízí také možnosti využití okolních center hippoterapie – Hamříkova stáj, rybolov, historické ukázky a společenské akce na hradu Sovince, v Karlově Studánce a ostatních služeb regionu Rýmařovska.

Jelikož je komplex vybudován na okraji CHKO Jeseníky, je zde možno využít i možnosti vybudování vlastního zázemi – rekreačního objektu. K dispozici je na 40 stavebních parcel.

Přijďte se podívat do podhůří Jeseníků.

www.avalanche-hotel.cz

Lesopol, spol s r.o.

- = nová technologie pro výstavbu cyklostezek
- = úpravy vápnem (Lhoist, s.r.o.), Gloritem a dalšími materiály dle místních podmínek

VÝHODY:

- využití a zpracování stávajícího materiálu (nic se nekufraje, a není třeba vozit nový materiál)
- podstatné snížení nákladů (úspora až 30%)
- krátká doba výstavby
- dlouhá životnost
- ekologická technologie

Všechny použité materiály jsou certifikovány a laboratorně odzkoušeny. Existuje velké množství referenčních staveb.

PRO DALŠÍ INFORMACE:

tel.: 284819660
mobil: 608955432
fax: 284819678
e-mail: lesopol@email.cz
www.lesopol.cz

Lesopol spol. s r.o.

Vápenka Čertovy schody s.a.s.

